

Марина М. Деліні, Анна В. Дергач

УСПІШНІ ПРАКТИКИ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ОБ'ЄКТІВ МІСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ УКРАЇНИ

У статті розглянуто зарубіжний досвід повоєнної відбудови об'єктів міської інфраструктури та обґрунтовано можливості його адаптації для України. Визначено, що процес відбудови є багатовимірним процесом, який поєднує фізичну реконструкцію об'єктів інфраструктури з реформуванням інституцій, розвитком місцевої економіки, впровадженням стратегічного планування та забезпеченням участі громад в управлінських процесах. На основі аналізу наукових підходів та практик постконфліктного відновлення узагальнено принципи реалізації підходу “Build Back Better”, що охоплюють інституційну координацію, прозорість використання ресурсів, безпекову та просторову стійкість, соціальну інклюзивність, енергоефективність, екологічність і цифровізацію управління. Розкрито значення інтегральної моделі оцінювання стійкості інфраструктурних проєктів як інструменту визначення пріоритетності інвестицій. Проаналізовано досвід Хорватії щодо поєднання відбудови територій з інструментами державної регіональної політики, використанням фондів ЄС, прийняттям спеціального законодавства та інтеграцією принципів сталого розвитку у міське планування. Встановлено, що ефективність повоєнної відбудови визначається здатністю держави забезпечити міжінституційну координацію, прозорість процедур, стимулювання економічної активності та узгодження проєктів із довгостроковими стратегіями територіального розвитку. Обґрунтовано, що імплементація кращих міжнародних практик для України має передбачати інституційне закріплення підходу “Build Back Better” у державній політиці відновлення, використання інтегральних критеріїв оцінювання стійкості територій, посилення ролі цифрових інструментів моніторингу та поєднання відбудови з модернізацією системи багаторівневого управління.

Ключові слова: публічне управління, міська інфраструктура, повоєнна відбудова, відновлення, міжінституційна координація, стратегічне планування, підхід “Build Back Better”, сталий розвиток територій.